

En stoemelings?

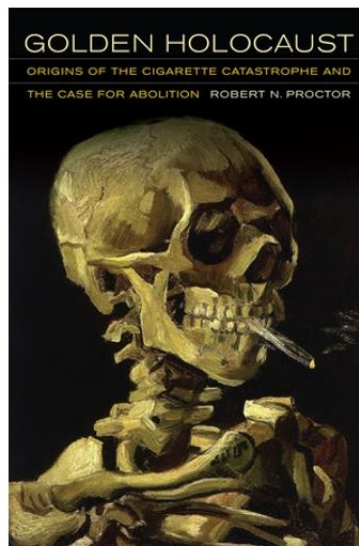
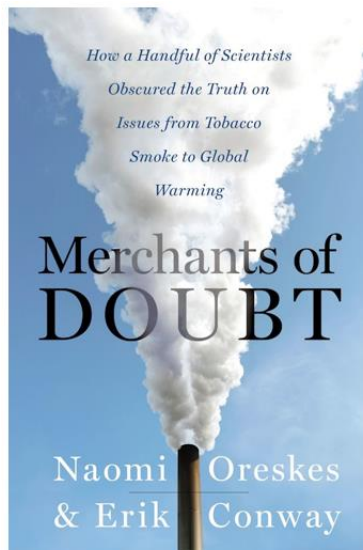
Sans grande surprise, la Commission européenne a décidé de prolonger l'autorisation d'un grand nombre de pesticides. Il faut plus de temps pour évaluer les dossiers de manière approfondie et, apparemment, toutes les données n'ont pas encore été reçues. Cela soulève néanmoins des questions. Les décideurs se rendent-ils compte que l'incidence mondiale des cancers précoces augmente de façon spectaculaire et que la pollution chimique et les mauvaises habitudes alimentaires en sont les principales causes ?

Not entirely unexpectedly, the European Commission decided to extend the authorisation for a number of pesticides. More time is needed to thoroughly assess the files and apparently not all the data came in yet. Still, this raises questions. Do people realise that the global incidence of early-onset cancer is increasing dramatically and that chemical pollution and poor eating habits are the main causes of this increase.

Slechts enkele dagen geleden heeft de Europese Commissie (EC) beslist het gebruik van een aantal bestrijdingsmiddelen langer toe te staan. Die beslissing werd genomen in een “oorverdovende” stilte; de uitvoeringsverordening (EU) 2023/1757 van de commissie van 11 september telt slechts zes bladzijden. Wat een opmerkelijk verschil met de grote ruchtbaarheid waarmee de EC haar vroeger voorstel om beschadigde ecosystemen te herstellen en de natuur in heel Europa terug te brengen had aangekondigd! Nu krijgt een aantal pesticiden er nu nog eens 4 jaar bij.

In feite werd de echte beslissing uitgesteld

De dossiers van een aantal pesticiden, die op landbouwteelten worden gebruikt, zouden vóór eind 2023 op Europees niveau worden herzien. Dit jaar zou nog bepaald worden of de toepassing van die chemicaliën wordt toegestaan of niet, maar die beslissingen zijn uitgesteld tot 2025, of zelfs tot 2027, voor prosulfocarb, flufenacet en chlortoluron [Gloria 2023].

De verklaring voor dit uitstel klinkt vertrouwd in de oren. De Commissie heeft meer tijd nodig om de ontvangen informatie te evalueren alvorens ze de vraag of de actieve stoffen aan de goedkeuringscriteria voldoen kan beantwoorden. Ze verwijst eveneens naar de laattijdige adviezen van de respectievelijke rapporterende lidstaten. Dit doet denken aan de 4D-aanpak – *Deny, Divide, Delay and Deflect* (Ontkennen, Verdelen, Vertragen en Verijdelen) – die reeds eerder beangstigende en pijnlijke gevolgen veroorzaakte [Oreskes & Conway 2012; Proctor 2012].

Laat toch duidelijk zijn dat het niet alleen maar gaat over een vermoeden; er bestaan wel degelijk bewijzen voor het opzettelijk verzwijgen van “ongunstige” onderzoeksresultaten, ongunstige resultaten voor de volksgezondheid en voor de portemonnee van de grote bedrijven [Mie & Rudén 2023].

Men zou denken dat er in zulke situaties wordt teruggegrepen naar het voorzorgsprincipe. Neen, dus!

Dodelijk de tuin waar onkruid niet gedijen mag (Remco Campert)

Het betreft voornamelijk herbiciden of onkruidverdelgers, zoals men ze in mooi nederlands noemt. Alsof er slechte en goede kruiden zouden bestaan: slecht en ongewenst onkruid dat men moet verdelgen om goede kruiden of gewassen ruimte te bieden. Dat is uiteraard allesbehalve bevorderlijk voor de biodiversiteit, één van de negen essentiële milieuparameters, waarvan de planetaire grenswaarde reeds meer dan 15 jaar geleden werd overschreden [Rockström et al. 2009].

Prosulfocarb wordt misschien wel het vaakst gebruikt. Nu weten we dat het een heel volatiele chemische stof is. Het gebruik ervan moet dus zeer goed gecontroleerd gebeuren om de nabije productie van gewassen, die niet tot de doelgroep behoren, niet in gevaar te brengen. Diverse fruit- en groentegewassen evenals biologische producten horen er niet mee in aanraking te komen en dat wordt heel moeilijk wanneer het herbicide gemakkelijk vervluchtigt.

Naast Prosulfocarb mogen nog een hele reeks andere pesticiden (herbiciden, insecticiden, fungiciden, enz.) langer gebruikt worden. De lijst van werkzame stoffen is zeer lang: bensulfuron, chloormequat, chloortoluron, clomazon, daminozide, deltamethrin, eugenol, fludioxonil, flufenacet, flumetraline, fosthiazaat, geraniol, MCPA, MCPB, propaquizafop, quizalofop-P-ethyl, quizalofop-P- tefuryl, natrium-5-nitroguajacolaat, natrium-o-nitrofenolaat, natrium-p-nitrofenolaat, sulfurylfluoride, tebufenpyrad, thymol en tritosulfuron.

De chemische contaminanten zijn nooit alleen

Die lijst is natuurlijk veel te lang om elke stof in detail te bespreken. Maar iedereen weet dat de complexe cocktail van pesticiden noch in onze voeding, noch in ons lichaam thuishoort [CHEMtrust 2022]. En ik vrees dat diegenen die in allerijl de uitvoeringsverordening 2023/1757 hebben doorgedrukt de goede raad van CHEMtrust naast zich neer hebben gelegd. Ik ben er niet gerust in! *The EU should urgently address the risks of exposure to chemical cocktails*, het is meer dan hoogtijd dat onze Europese beleids mensen zich gaan buigen over de talrijke risico's die de gelijktijdige blootstelling aan heel veel chemicaliën met zich meebrengt.

Weten zij wel dat de wereldwijde incidentie van kanker op jonge leeftijd enorm toeneemt en dat chemische vervuiling en slechte eetgewoonten daar niet vreemd aan zijn [Zhao et al. 2023]?

Referenties

CHEMtrust 2022, The neglected threat of toxic mixtures and how to fix it,

Gloria 2023, Prosulfocarbe: l'herbicide autorisé jusqu'en 2027 en Europe, <https://www.reussir.fr/grandes-cultures/prosulfocarbe-autorisation-prolongee-jusqu'en-2027-pour-lherbicide-en-europe>

Mie & Rudén 2023, Non-disclosure of developmental neurotoxicity studies obstructs the safety assessment of pesticides in the European Union, *Environmental Health* 22, 1, 44

Oreskes & Conway 2012, *Merchants of Doubt: How a Handful of Scientists Obscured the Truth on Issues from Tobacco Smoke to Climate Change*, Bloomsbury Publishing

Proctor 2012, *Golden Holocaust – Origins of the Cigarette Catastrophe and the Case for Abolition*, University of California Press, Berkeley

Rockström et al. 2009, A safe operating space for humanity, *Nature* 461, 472 – 475

Zhao et al. 2023, The Global Trends in Incidence, Death, Burden and Risk Factors of Early-onset Cancer From 1990 to 2019, *British Medical Journal Oncology* 2, e000049

Leo Goeyens

Life and Chemistry Office

October 2023